

Pohjois-Savon pelastustoiminnan haasteellisten riskiruutujen tarkastelu

Kokoltk 16.05.2025
548/00.04.00/2022

Valmistelija(t)	Paavo Tiitta puh. 044 718 8102, paavo.tiitta(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	
Esittelijä	pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Kokonaisturvallisuuslautakunta merkitsee tiedoksi pelastustoiminnan haasteellisten riskiruutujen tarkastelun.
Ennakkovaikutusten arviointi	Ei ennakkovaikutuksen arvioinnin piirissä.
Toimivallan peruste	Hallintosäätö § 44, lautakunnan erityistehtävät kohta 1
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: Esityslistan oheisaineistona:
Valmistelu	Itä-Suomen aluehallintavirasto on pyytänyt keskustelutilaisuutta Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kanssa, ja pyytänyt valmistautumaan ja esittämään jo tehdyt sekä mahdollisesti suunnitellut toimenpiteet toimintavalmiuspuutteiden korjaamiseksi ruuduissa, jotka eivät täytä toimintavalmiusohjeen mukaisia tavoitettavuusaikoja. Palaveri pidettiin 5.5.2025 rakentavassa hengessä. Erityistä Itä-Suomen aluehallintaviraston esille nostamia ruutuja ovat: • Siilinjärvi (Vuorelan alue, neljä II-tason riskiruutua) • Kuopio (Karttula, keskusta, yksi II-tason riskiruutu) • Iisalmi (Soinlahti, yksi II-tason riskiruutu) • Leppävirta (Sorsakoski, yksi II-tason ja yksi III-tason riskiruutu) Toimenpiteiden osalta todetaan seuraavaa: 1) Vuorela-Toivala alueella pelastuslaitoksella on uudet ja toimivat toimitilat. Haasteena on kantakaupungin pelastusasemien miehityksen paikkaaminen joko kantakaupungin asemien akuuttien poissaolojen takia, tai Kuopiosta muille keskuskuntien tai keskisuurten 24/7 päivystäville pelastusasemille siirretty

resurssi, jolloin vaje on paikattu Vuorela-Toivalan asemilta. Juurisyynä on se, että sopeuttamisien takia pelastusasemat toimivat minimimiehityksillä. Poissaoloja paikataan päivittäin, eikä pelivaraa juurikaan ole. Tilanteen korjaamiseksi nopeasti lähtökohta on, että Vuorela-Toivalan resurssointia ohjataan työnjohdollisesti siten, että asema pidetään miehitettynä. Maakunnan resurssia tulee paikata muualta kuin Kuopion seudulta joko asemasiirtoina tai ylityönä. Pelastusasemalle tulee myös kehittää tarkoituksenmukaista palotarkastustyötä sekä huolto- ja määräaikaistarkastustehtäviä, jotta asemalla päivystäminen on mielekästä.

- 2) Kuopion Karttulan osalta pelastusasemalle on varattu rahat päätoimiselle asemavastaavalle (vanhempi pelastaja). Resurssin kiinnittämisessä on ollut vaihtelua. Tehtävää on hoidettu määräaikaaisesti, ja pysyvän kiinnityksen hakemista jatketaan. Asemavastaavatoiminnan resurssin myötä toivotaan sopimusperusteisen henkilöstön vahvistumista, jotka pystyvät vastaamaan ensimmäisen yksikön haasteeseen, ja suunta onkin ollut viime kuukausina nouseva. Toiminta-ajan ylitykset ovat olleet vähäisiä kohdistuen yhteen ruutuun. Tarkastettava tehtävämäärä on pieni. Lisähälytykset vasteessa ovat Suonenjoen ja Petosen päivystävillä pelastusasemilla sekä Tervon hälytysryhmässä. Kokonaisuudessaan tehtävillä on ollut suorituskyykyä riittävästi. Myös Kuopion VPK uusi toimitila on Kylmämässä, joka on Kuopion pelastusasemista katsottuna Karttulan suuntaan, joten lisäresurssia on Karttulan tehtäville saatavissa.
- 3) Iisalmi Soinlahden alue on haasteellinen. Alue sijaitsee Iisalmen keskustasta pohjoiseen, eikä 24/7 päivystävän Iisalmen pelastusaseman toimintavalmiusaika yllä alueen riskiruutuun. Ruutu on II-tason riskiruutu, jossa merkittävää sahateollisuutta ja muuta teollisuutta. Tehtävämäärä on vähäinen. Alueen riskejä tulee pienentää omatoimisen varautumisen ja valvonnan kautta. Suurin alueen teollisuusyritys on panostanut paloturvallisuuteen hankkimalla paloauton kiinteistölleen ja kouluttamalla henkilöstöään tulipalojen varalta. Riskikohteen kanssa voidaan neuvotella myös teollisuuspalokunnan perustamisesta yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa, ja sammutussopimuksen laatimista. Peltosalmen VPK on Iisalmen keskustan eteläpuolella, eikä voi vastata 1. yksikön toimintavalmiusaikatavoitteisiin, mutta tukee alueen joukkueen suorituskyvyn luomisessa.
- 4) Sorsakoskella on viimeisimmässä 2025 aineistossa yksi II riskiruutu (ID 219175) ja kolme III riskiruutua. II riskiruudussa on ollut kaksi tehtävää, joissa ja 1. yksikön toimintavalmiusaika keskiarvona 10.03. III riskiruudut ovat tavoitettu ajoissa. Sorsakosken ruutujen saavutettavuusaika paranee olennaisesti, kun Leppävirran uusi pelastusasema valmistuu 2026 aikana. Pelastusasema on välittömässä lähtövalmiudessa, sijaitsee 5-tien Sorsakosken puolella, ajoaika lyhenee merkittävästi ja on 10 minuutin tavoiteajan sisällä ensimmäisen yksikön osalta.

Haasteena on tavoitevahvuisen resurssin saaminen vaaditussa ajassa, jos pelastusasema minimimiehityksellä, koska suorituskkyky vaatii sopimusmiesten lisähälytykset.

Muita pelastuslaitoksen omavalvonnassa seurattavia riskiruutuja on Kuopion kantakaupungissa ja Varkaudessa (1 kpl I-ruutu), sekä Vehmersalmessa, Vesannolla, Tahkolla, Tervossa, Varpaisjärvellä (yksittäisiä II- ja III tason riskiruutuja, joissa vähän tehtäviä 1-3 kpl).

Kalenterivuoden 2024 aikajanalla (tiedot kansallisesta toimintavalmiuden yhteenvetotaulukosta 4.2.2025/IS AVI) tarkasteltuna ruutujen osalta, jossa tarkastelujaksona vähintään 4 tehtävää/vuosi. Uusi 2025 voimaan astunut toimintavalmiusohje, jonka mukaan suunnitellaan toimintaa 2026 eteenpäin, muuttaa vuosittaista tarkastelukulmaa niiden ruutujen osalta, joissa on vähän tehtäviä. Toimintavalmiusohje edellyttää vuosittaista toimintavalmiussuunnitelmaa, jota ei ole vielä laadittu vuoden 2026 osalta. Riskiruutujen osalta toimintavalmiuden ja suorituskvyn omavalvonta antaa jo nyt riittävät tiedot ruutujen seuraamiseksi.

	Ruuduissa min 4 tehtävää joka vuosi					Riskiruudut riskiluokittain		
Pelastuslaitos	I-III-riskiluokan ruutujen lkm, joissa tehtäviä 2024	Haasteellinen riskiruutu 2020-2023, Min 4 tehtävää joka vuosi	Haasteellinen riskiruutu 2021-2024, Min 4 tehtävää joka vuosi	Ongelma poistunut 2023->2024	Uusi haasteellinen riskiruutu 2023->2024	I	II	III
Pohjois-Savon pelastuslaitos	65	4	2	3	1	0	2	0